

Uit de jaren na 1945 zijn nog enkele belangrijke BULCKE-activiteiten te Oostende te melden. Wou men de kunstenaar wiens roem door de nieuwe kunststromingen sterk ondermijnd was in eigen stad in-extremis nog vereren met enkele opdrachten ??? Of had hij, zoals ik geneigd ben te denken enkele goeie vrienden op invloedrijke plaatsen die -financiële- voordelige opdrachten naar hem konden toeschuiven ???

Het begon met de ontwerpen voor een grote praalstoet "De muziek door de eeuwen heen" die op 15 augustus 1949 door de straten van Oostende trok. Samen met Jef DE BROCK ontwierp BULCKE die stoet. Dit historiserend onderwerp was weer zo'n klusje naar de hand van BULCKE die -laat het ons toegeven- met zijn opvattingen over dergelijke zaken ver voor 1914 was blijven haperen. Resultaat : een saaie oubollige stoet die misschien wel de grote massa lokte maar ze toch niet boeide.

Van 29 juli tot 16 augustus 1950 ging in de Albertschool een herinneringstentoonstelling Emile BULCKE door, dit ter gelegenheid van zijn 75e verjaardag. De oude meester greep de kans om toch nog maar eens het werk van zijn dochtertje Dinah te exposeren. De catalogus van BULCKE's retrospectieve telde 76 nummers. Er was van alles wat : oudere werken zowel als recente, bloemstukken, genre, landschappen, interieurs en vooral een belangrijke reeks portretten : Leon THOMA (1897), Léon RINSKOPF (1900), Commandant E. BAELE (1922, Ch. DE TURCK (1948) en een hele rij portretten die enkel met initialen gespecificeerd werden.

Er waren ook vier sculpturen te zien : Portret van Mevrouw E.B. (Emile BULCKE ?) De Wind, de Jonge Oostendse Visser en het kleine landmeisje.

De locale pers wijdde opvallend weinig aandacht aan die retrospectieve. We waren immers in de periode dat de locale heren critici en het dito kunstminnend publiek de neus op haalde voor alles wat maar enigszins naar realisme rook. "neo-expressionisme" (ik noem het commercieel expressionisme) , "cubisme" en "abstract" waren de slagwoorden van die jaren.

In de vroege vijftiger jaren kreeg Emile BULCKE van het Oostendse stadsbestuur (Burgemeester VAN GLABBEKE) de belangrijke opdracht een nieuwe reeks portretten van Oostendse Burgemeesters te vervaardigen. Dit was zeker geen gemakkelijke opdracht, vooral daar waar het de oudere personaliteiten betrof : wàär in hemelsnaam van die mensen nog een betrouwbaar portretmodel gehaald ???

Emile BULCKE nam zich de opdracht zeer ter harte : maandenlang verrichtte hij opzoekingen en navragingen om aan portretten en gegevens van die burgemeesters te geraken. Hij wou hun contereitsels zo precies en natuurgetrouw mogelijk. Op zaterdag 30 juni 1956 werd de suite officieel voorgesteld. De portretten werden geëxposeerd in de Leeszaal van het nieuwe Kursaal. De tentoonstelling bleef open tot 16 juli 1956.

De 16 werken stelden de volgende burgemeesters voor (1) :

Jacques CHEVALIER	1641-1644	
Arnould HOYS	1761-1778	
André VAN ISEGHEM	1788-1794	1805-1814
Charles DE DELMOTTE	1814-1821	
J.B. SERRUYS	1821-1830	
J.B. LANSZWEERT	1830-1836	
Henri SERRUYS	1836-1860	
Jean VAN ISEGHEM	1861-1882	
Charles JANSSENS	1882-1887 (2)	
Jacques MONTAGNIE	1888-1892	
Alphonse PIETERS	1892-1912 (3)	
Auguste LIEBAERT	1912-1919	

Edouard MOREAUX	1920-1040	
Henri SERRUYS	1940-1941	1944-1952
Louis VAN DEN DRIESSCHE	1952-1953	
Adolphe VAN GLABBEKE	1953-1959 (4)	

Tijdens de opening van de tentoonstelling bracht Burgemeester VAN GLABBEKE hulde aan Emile BULCKE. Deze antwoordde in 't Frans en raketle enkele anecdoten betreffende de genesis van de portretten op. "De Zeewacht" van 6 juli 1956 wijdde op p. 8 een artikel aan dat gebeuren. Op de bijhorende foto's zien we BULCKE eens posierend bij zijn portrettengalerij, een andere keer met het vernissagespubliek : vrienden, sympathisanten, vleiers en de traditionele vernissage "schuimers". (5)

Op die tentoonstelling was ook "De Wind" te zien. Deze prachtige sculptuur, een naakte jonge vrouw voorstellend, de armen boven het hoofd, in de handen een in de wind fladderend doek houdend, en in brons gegoten, schonk Emile BULCKE aan zijn geboortestad, als blijk van erkentelijkheid voor de belangrijke bestelling die bij hem was gedaan.

Het toenmalig gemeentebestuur heeft BULCKE niet met gelijke munt betaald. Zinloze dankbrieven vol beloften, dat wel.

Het beeld is steeds een bron van ergernis gebleven voor Emile.

Vroeger al had hij de stad op de hoogte gebracht het beeld te willen schenken. De stad was akkoord gegaan een degelijk en aangepast voetstuk voor het beeld te laten vervaardigen. De idee om het beeld op de binnenhoer van het toen in opbouw zijnde Feestpaleis te plaatsen stuitte op tegenkanting bij bepaalde personen (mijns inziens was de idee om "De Wind" op een totaal afgesloten binnenkoer te zetten ook wel gek : de hoge muren van de binnenkoer zouden het beeld hebben verstikt, zoals nu de bronzen zeemeermin). Dan zou het beeld een tijdlang zoek geweest zijn, tot dat het weer te voorschijn kwam in ... een zijlokaal van het museum in "Chez Pan". BULCKE was ontgoocheld en voelde zich eens te meer geaffronteerd door het Oostendse Stadsbestuur. Later had men dan de intentie het beeld bij het bloemenhorloge te plaatsen. Enkele weken voor de dood van BULCKE is het beeld dan uiteindelijk terechtgekomen in het plantsoen waar het nog steeds staat : achter het stadhuis. Al bij al niet zo'n slechte plaats, goed in 't zicht bij 't uitrijden van de stad. De burgemeesterportretten zelf hangen, zoals elkeen weet, nog steeds in de raadzaal van het stadhuis.

(vervolgt)

Norbert HOSTYN

- (1) BULCKE vulde de suite in 1956/57 aan met de portretten van Auguste WIELAND (1797-1798) en Thomas BLAKE (1801-1805) toen hij documenten over hen gevonden had. Aldus bestaat de reeks uit 18 portretten, waarvan 15 door de Stad aangekocht werd op rekening van "oorlogsschade".
- (2) Geschonken door Mevr. Janssens
- (3) " " Em. Bulcke
- (4) " " A. Van Glabbeke.
- (5) N.V.D.R. Op het feest van het stadspersoneel was wijlen Staf Decler, medestichter van "De Plate", dikwijls de animator. Zo vertelde hij in 1958 dat toen bezoekers het stadhuis werden rongeleid, ze vroegen of de reeks portretten van Bulcke de weldoeners van de stad waren geweest. Neen, antwoorde de bode van dienst, het zijn geen weldoeners geweest, het waren burgemeesters. Iedereen lachte, alleen Van Glabbeke bleef nors kijken. Hij vond het ongepast dat een stadsambtenaar zich een dergelijke grap permitteerde. o.v.

C. V.